

Предлагачи : Група пратеници

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН
за изменување и дополнување на Законот за минимална плата во Република Северна
Македонија

Скопје, јануари 2026 година

ДО
ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОБРАНИЕТО
НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 71 од Уставот на Република Северна Македонија и членовите 139 и 144 од Деловникот на Собранието на Република Северна Македонија, Ви поднесуваме Предлог на закон за изменување и дополнување на Законот за минимална плата во Република Северна Македонија.

В О В Е Д

I. ОЦЕНА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Со Законот за минимална плата во Република Северна Македонија („Службен весник на Република Македонија “бр. 11/12, 30/14, 180/14, 81/15, 129/15, 132/17, 85/18 и 140/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија “бр. 124/19, 239/19, 41/22 и 86/25), се уредуваат висината на минималната плата, начинот на нејзино усогласување, инспекцискиот надзор, како и прекршочните одредби и други прашања од значење за остварување на правата на работниците.

Покрај тоа, со истиот, уреден е и начинот на усогласување на истата, при што е предвидено усогласувањето да се врши со 50% од порастот на просечно исплатената нето-плата во Република Северна Македонија, за претходната година, според податоците на Државниот завод за статистика и 50% од порастот на индексот на трошоците на живот, за претходната година, според податоците на Државниот завод за статистика.

Меѓутоа, во текот на 2025 година е евидентиран континуиран пораст на инфлацијата, при што индексот на трошоците на живот бележи значително зголемување, особено кај основните прехранбени производи, енергенсите, комуналните услуги и здравствените трошоци, кои имаат директно и најсилно влијание врз месечните трошоци на домаќинствата. Поскапувањата кај храната и основните животни намирници, како и растот на цените на електричната енергија, греењето и услугите, реално ја намалуваат куповната моќ на работниците, особено на оние кои примаат минимална плата.

И покрај законски утврдениот механизам за усогласување, динамиката и интензитетот на инфлаторните притисоци во 2025 година укажуваат дека постојното ниво на минималната плата не обезбедува доволна заштита на животниот стандард и не ја следи реалната структура на трошоците на едно просечно домаќинство. Ова особено се одразува врз најранливите категории на работници, кај кои минималната плата претставува единствен или доминантен извор на приходи. Дополнително, синдикатите, како легитимни претставници и заштитници на правата на работниците, во континуитет укажуваат на потребата од дополнително зголемување на минималната плата, со цел ублажување на ефектите од инфлацијата, обезбедување достоинствен животен стандард и зголемување на социјалната сигурност на работниците и нивните семејства.

Имајќи ги предвид наведените економски и социјални состојби, како и реалните ефекти од инфлацијата и поскапувањата во 2025 година, се наметнува потребата од изменување и дополнување на Законот за минимална плата во Република Северна Македонија, со цел воспоставување поефикасен и поправеден механизам за заштита на животниот стандард на работниците.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА НА ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН

Законот се заснова на истите начела на кои се заснова основниот текст на Законот за минимална плата во Република Северна Македонија.

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Спроведувањето на овој закон ќе предизвика финансиски импликации врз Буџетот на Република Северна Македонија од причини што предвидува покачување на минималната плата за сите вработени кои се на минималната плата, вклучително и вработените во јавниот сектор.

IV. ПРОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ И НАЧИНОТ НА НИВНОТО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, КАКО И ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

За спроведување на предложениот закон се потребни дополнителни финансиски средства во износ од 7.500.000.000 денари од Буџетот на Република Северна Македонија.

ПРЕДЛОГ ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА
ЗАКОНОТ ЗА МИНИМАЛНА ПЛАТА ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Член 1

Во Законот за минимална плата во Република Северна Македонија („Службен весник на Република Македонија“ број 11/12, 30/14, 180/14, 81/15, 129/15, 132/17, 85/18 и 140/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 124/19, 239/19, 41/22 и 86/25), во членот 4 пред ставот (1) се додава нов став (1) кој гласи:

“(1) Висината на минималната плата во нето износ, за период од месец март 2026 заклучно со месец март 2027 година ќе изнесува 36 960 денари.”

Ставот (1) станува став (2).

Во ставот (2) кој станува став (3) зборовите: „ставот (1)“ се заменуваат со зборовите: „ставот (2)“.

Ставовите (3) и (4) стануваат ставови (4) и (5).

Во ставот (5) кој станува став (6) зборовите: „ставот (1)“ се заменуваат со зборовите: „ставот (2)“, и по него се додава нов став (7) кој гласи:

„(7) Одредбите од ставот (2) од овој член не се применуваат за периодот наведен во ставот (1) од овој член.”.

Член 2

По членот 10 се додава нов член 10-а кој гласи:

„Член 10-а

Платите на вработените ќе се усогласат со висината на минималната плата од член 4 став (1) од овој закон.”.

Член 3

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Северна Македонија да утврди пречистен текст на Законот за минимална плата во Република Северна Македонија.

Член 4

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во “Службен весник на Република Северна Македонија“ а ќе започне да се применува со исплатата на плата за месец март 2026 година.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

I. ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНАТА НА ОДРЕДБИТЕ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОНОТ

Предлог законот за изменување и дополнување на Законот за минимална плата во Република Северна Македонија содржи 4 члена.

Со членот 1 се додава нов став со кој се утврдува висината на минималната плата во Република Северна Македонија, односно се утврдува дека висината на минималната плата ќе изнесува 36 960 денари во нето износ.

Со членот 2 се утврдува усогласување на платите со висината на минималната плата од членот 1 на овој закон.

Со член 3 се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Северна Македонија да утврди пречистен текст на Законот за минимална плата во Република Северна Македонија.

Со членот 4 се уредува влегувањето во сила на законот.

II. МЕЃУСЕБНАТА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Решенијата содржани во овој предлог на закон, се меѓусебно поврзани со одделни одредби кои се однесуваат на исплатата на минимална плата и имаат за цел подобрување на животниот стандард на работниците.

III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ РЕШЕНИЈА

Со Предлогот на Закон за изменување и дополнување на Законот за минимална плата во Република Северна Македонија, ќе се предвиди зголемување на минималната плата во Република Северна Македонија.

ТЕКСТ НА ОДРЕДБИТЕ ОД ЗАКОНОТ ЗА МИНИМАЛНА ПЛАТА ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА
МАКЕДОНИЈА КОИ СЕ МЕНУВААТ И ДОПОЛНУВААТ

Член 4

(1) Исплатената висина на минимална плата во бруто износ за месец март секоја година се усогласува со:

- 50% од порастот на просечно исплатената нето-плата во Република Северна Македонија, за претходната година, според податоците на Државниот завод за статистика и

- 50% од порастот на индексот на трошоците на живот, за претходната година, според податоците на Државниот завод за статистика.

(2) Висината на минималната плата, утврдена согласно со ставот (1) на овој член, не може да биде пониска од 57% од висината на просечно исплатената нето-плата во Република Северна Македонија за претходната година, според податоците на Државниот завод за статистика.

(3) Просечниот износ на исплатената месечна нето-плата за работник кој работи помалку од полното работно време се пресметува сразмерно со бројот на одработените часови во месецот.

(4) Во просечниот износ на исплатената месечна нето-плата за работник, не се пресметува додатокот на плата за прекувремена работа.

(5) Министерот за економија и труд, по претходно мислење од Економско-социјалниот совет, ја објавува висината на минималната плата во бруто износ усогласена согласно ставот (1) на овој член, во „Службен весник на Република Северна Македонија“, во месец март секоја година, која ќе започне да се исплатува со исплатата на платата за месец март во тековната година.